

SAMENVATTING

Rob Bregman

Ben Wijffelaars begint zijn column met een zorgelijk verhaal over de te verwachten toenemende energiekosten om een verzameling succulente planten in stand te houden, en eindigt met een ironisch commentaar op een artikel in het AD waarin de bekende auteur Romke van der Kaa het verzamelen van cactussen vergelijkt met het verzamelen van verschillende vormen van Speenkruid (*Ficaria verna*), zijn hobby. Die planten hoeft je namelijk 's winters niet te verwarmen.

Theo Heijnsdijk brengt weer een nieuwe aflevering van zijn artikelenserie over de 'Verkade' cactus- en vetplantenboeken uit de jaren '30, deze keer gewijd aan *Leuchtenbergia principis*, een bekende maar zeer afwijkend gevormde cactus uit Mexico. De taxonomische geschiedenis van deze plant is nog steeds niet helemaal duidelijk. Vermoedelijk werd hij voor het eerst gevonden door de Duits/Russische botanicus Ernst Ludwig von Fischer, gedurende een expeditie naar Mexico van 1840 tot 1843. Hij noemde de plant naar de hertog van Leuchtenberg. Hij beschreef de plant echter niet volgens de toen geldende regels. Dit werd alsnog in 1848 gedaan door William Hooker, directeur van de Londense Kew Gardens. Datzelfde jaar stelde de Duitse bioloog Albert Ditrich voor om de plant *Anhalonium Leuchtenbergii* te noemen maar die naam is later niet erkend. *L. principis* komt in 8 verschillende Mexicaanse deelstaten voor op 1000-2100 meter boven zeeniveau. Dit enorme gebied is waarschijnlijk de reden dan de soort in de natuur niet bedreigd wordt ('least concern' in de IUCN Rode Lijst). De planten hebben buigzame, strogele, naar boven gerichte doorns en groeien tussen grassen, waardoor ze niet alleen voor cactusliefhebbers maar ook voor herbivoren moeilijk te vinden zijn. *Leuchtenbergia* is verwant met *Ferocactus*, *Thelocactus*, *Coryphantha* en *Stenocactus*. Met soorten uit deze geslachten zijn kruisingen bekend. De bloemen verschijnen doorgaans uit de areolen maar soms ook uit de axillen. Er is een geval bekend van 5 bloemen uit één axil! Vegetatieve vermeerdering kan gedaan worden door afgenomen stekken maar ook door afzonderlijke tuberkels te laten bewortelen. In cultuur zijn het probleemloze planten maar in veel verzamelingen zijn ze niet erg bloeiwillig.

Bertus Spee is toe aan deel 121 van zijn serie 'Voor het voetlicht'. Hierin behandelt hij nu *Austrocylindropuntia floccosa*, *Gymnocalycium saglionis*, *Trichocereus candicans* en *Thelocactus macdowellii*.

Andre van Zuijlen kreeg de beschikking over het werk van de Nederlandse tuin- en Echeveria-specialist Joop van Keppel (1923-1983). Van Keppel was een specialist in het kweken en kruisen van echeveria's, bekende vetplanten uit de Crassulaceae. In 1951 werd hij lid van Succulenta, en later werd hij zelfs vice-voorzitter van de Britse National Cactus and Succulent Society. Vanaf 1957 schreef hij een honderdtal artikelen en een aantal boeken. Ook vertaalde hij boeken, niet alleen over succulente planten maar ook over tuinieren.

Een tweede bijdrage van Andre van Zuijlen gaat over één van zijn Mexico-reizen (samen met Bertus Spee en Wolter ten Hoeve), in het bijzonder naar de groeiplaats van *Mammillaria sanchez-mejoradae*. Behalve deze soort vond hij een groot aantal andere cactussen, zoals soorten uit de geslachten *Ariocarpus*, *Echinocereus*, *Echinocactus*, *Ferocactus*, *Coryphantha*, *Stenocactus*, *Thelocactus*, *Neolloydia*, *Leuchtenbergia* en *Cylindropuntia*. Al deze planten worden in zijn artikel ook afgebeeld.

Ook Theo Heijnsdijk levert een tweede artikel. Dat gaat over *Rebutia muscula*, een kleine, bolvormige, spruitende cactus uit Bolivia. Zijn broer heeft een 30 jaar oud, veelkoppig exemplaar op de vensterbank. Ondanks deze bijna zonloze plek bloeit de plant ieder jaar met talloze oranje bloemen.

Theo Heijnsdijk is zelf onderwerp van een artikel door het bezoek van Henk Viscaal om zijn plantencollectie te bewonderen. Die bestaat uit vele verschillende cactussen en vetplanten, met soorten uit een groot aantal geslachten. Vorig jaar nam Theo de functie van hoofdredacteur over na het onverwacht overlijden van Ludwig Bercht.

Wolter ten Hoeve selecteerde enkele belanghebbende artikelen in andere tijdschriften over succulente planten. Deze keer zijn dat het Duitse 'Kakteen und andere Sukkulanten', het Engelse 'Cactusworld' en het Oostenrijkse 'Mammillaria'. Op de achterpagina schrijft Tom Twijnstra dat hij blij is om weer naar plantenbeurzen en kwekers te kunnen gaan, nu de corona-restricties zijn afgeschaft.

rob.bregman@icloud.com